

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 11, članka 2.10, a u svezi s člankom 14.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20) i članka 87. Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 25/20, 38/20, 63/20, 70/20 i 72/20), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 13. sjednici, održanoj 21.01.2021. godine, donijela

ODLUKU

(1) Poništavaju se izbori, održani dana 15.11.2020. godine, u izbornoj jedinici Srebrenica za razinu načelnika Općine Srebrenica i Skupštinu općine Srebrenica na 28 biračkih mesta, kako slijedi:

- a) 26 redovnih biračkih mesta 105B000 „OSOBNO“, 1058B001, 105B002, 105B003A, 105B003B, 105B003C, 105B004, 105B005, 105B006, 105B007A, 105B007B, 105B008, 105B009, 105B010, 105B012A, 105B012B, 105B012C, 105B013, 105B014, 105B015, 105B016, 105B017, 105B018, 105B020, 105B021 i 105B022,
- b) dva biračka mesta za glasovanje birača u odsutnosti iz drugih osnovnih izbornih jedinica za osnovnu izbornu jedinicu Srebrenica 079A501 i 025A501.

(2) Odluku o raspisivanju ponovnih izbora, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine će donijeti nakon pravosnažnosti ove odluke.

(3) Ova odluka objavit će se 21.01.2021. godine na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba, i smarat će se da je danom objave ista dostavljena svim sudionicima u izbornom procesu.

Obratljivo

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je donijela odluku o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2020. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 25/20) kojom su, između ostalog, raspisani neposredni izbori za Skupštinu općine Srebrenica i načelnika Općine Srebrenica.

Odlukom o odgađanju održavanja Lokalnih izbora 2020. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/20) utvrđeno je da će se Lokalni izbori 2020. godine održati u nedjelju, 15.11.2020. godine.

U osnovnoj izbornoj jedinici Srebrenica ima ukupno 28 redovnih biračkih mesta, a kojem pripada i biračko mjesto 105B000 za glasovanje raseljenih osoba „osobno“.

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je zaprimilo prigovor ovjerenog političkog subjekta Koalicija „Moja adresa Srebrenica“ u kojem je navedeno da je više osoba ostvarilo svoje biračko pravo bez važećih identifikacijskih dokumenata države Bosne i Hercegovine tj. biračko pravo ostvarili sa falsificiranim osobnim dokumentima čime je prema njihovim navodima povrijeden članak 5.12 Izbornog zakona BiH, iz kojih razloga ako se utvrdi da više od 200 osoba nema važeću osobnu iskaznicu, da se u smislu članka 2.10 Izbornog zakona BiH ponište izbori u izbornoj jedinici Srebrenica. Isto tako, u ime „Koalicije za Srebrenicu“ su dostavljeni podnesci koji ukazuju na povrede pravila izbornog procesa i izbornih prava na biračkim mjestima u izbornoj jedinici Srebrenica.

Zbog svega navedenog, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je zaključkom broj: 05-1-07-5-1288/20 od 19.11.2020. godine, po službenoj dužnosti, pokrenulo postupak zbog osnovane sumnje da su povrijedena pravila izbornog procesa i izborna prava na biračkim mjestima u osnovnoj izbornoj jedinici Srebrenica, na dan održavanja Lokalnih izbora 2020.godine, 15.11.2020. godine.

U navedenom postupku koji je prethodio donošenju ove odluke je Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine:

- a) izvršilo skeniranje Zapisnika o radu biračkih odbora radi uvida u sve upisane aktivnosti na biračkom mjestu (sukladno s člankom 5.7), te uvida u primjedbe promatrača,
- b) tražilo izjašnjenje Općinskog izbornog povjerenstva Srebrenica o nepravilnostima koje mogu biti relevantne za utvrđivanje potpunog i pravilnog činjeničnog stanja, te u svezi s tim sve njegove odluke po prigovorima, ali i izjave članova biračkih odbora u svezi sa pomenutim nepravilnostima.
- c) izvršilo skeniranje izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa i tražilo od Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA) dostavu preslika potpisa sa osobnih dokumenata svih birača upisanih u Središnji birački popis u osnovnoj izbornoj jedinici Srebrenica, kako bi svojeručne potpise mogli usporediti sa potpisima iz izvata iz Središnjeg biračkog popisa sa redovnih biračkih mesta i biračkih mesta 079A501 i 025A501 gdje su glasovali birači u odsutnosti iz drugih osnovnih izbornih jedinica (Živinice i Gradačac) za osnovnu izbornu jedinicu Srebrenica i
- d) angažiralo vještaka za grafološko vještačenje izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa sa biračkih mesta radi izvođenja vještačenje dokumenata i potpisa koji mogu poslužiti kao dokaz radi stručne analize potpisa u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa za biračka mesta u izbornoj jedinici Srebrenica, a u cilju mogućnosti utvrđivanja da li je jedno potpisivanje za određene osobe koje su upisane u Središnji birački popis izvršila jedna ili više osoba, s obzirom na osnovane sumnje da pojedine osobe nisu izašle na izbole, a u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa su potpisane kao da su izašle na izbole.

Na temelju naprijed navedenog, utvrđeno je slijedeće:

I Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je po izjavama i prigovorima političkih subjekata, birača i akreditiranih promatrača, te analizom Zapisnika o radu biračkih odbora konstatovalo da su evidentirane primjedbe u Zapisniku o radu biračkih odbora (ZARBO) o nepravilnostima:

- a) na redovnim biračkim mjestima npr: dodavanje glasačkog listića iz jedne kabine u drugu (105B003A); glasovanje sa nevažećom osobnom iskaznicom-istekao rok važenja (105B003B), dopisivanje u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa od člana BO i glasovanje odvijano na način da su glasački listići ubacivani u glasački kutiju koja nije bila zapečaćena (105B005) i tijekom glasovanja pronađeni u glasačkoj kabini nepotpunjeni glasački listići (105B003B) i
- b) na biračkim mjestima 079A501 i 025A501 gdje su glasovali birači u odsutnosti iz drugih osnovnih izbornih jedinica za osnovnu izbornu jedinicu Srebrenica i to:
  - Živinice npr. glasovanje jedne osobe više puta sa drugim identifikacijskim dokumentom; pomoći pri glasovanju od strane istih osoba više puta; glasovanje osoba za nekog drugog (birači imali žute stikere preko identifikacijskih dokumenata gdje je ime i prezime) tako da je i birač koji je došao kasnije da glasuje, a neko je već za njega glasovao; višak kuverti na biračkom mjestu i prepravljanje obrazaca za brojno stanje i

- Gradačac npr. onemogućen ulazak akreditiranim promatraču na biračko mjesto, kojim je po izjavi nuđen novac da ne budu nazočni na biračkom mjestu ili ako su nazočni, da ne vide nepravilnosti; pri ulasku na biračko mjesto u 06,55 sati u glasačkoj kutiji već bio veliki broj glasačkih listića iako izborni proces nije ni počeo i sl.

Središnje izborne povjerenstvo BiH je omogućavanje glasovanja bez važećih identifikacijskih dokumenata države Bosne i Hercegovine cijenilo u kontekstu 91 izjave članova biračkih odbora koje su u ogromnoj većini identičnog sadržaja na različitim biračkim mjestima sa navodom „da ni jedna osoba nije ostvarila biračko pravo sa nevažećim identifikacijskim dokumentom države BiH“, a posebno „pokušaj glasovanja jedne osobe sa isteklom iskaznicom je spriječen“. Iz navedenih razloga Središnje izborne povjerenstvo BiH nije moglo cijeniti izjave kao vjerodostojne.

Da je indikativan identičan naprijed navedeni sadržaj u izjavama i da izaziva posebnu sumnju (većina tih članova biračkog odbora nije bila zadužena za identifikaciju) je činjenica da je provjerom identifikacijskih dokumenata kod nadležnog tijela (IDDEEA) utvrđeno da je 50 birača glasovalo bez validnog identifikacijskog dokumenta na 17 biračkih mesta i to: 105B000 (OSOBNO), 1058B001, 105B002, 105B003A, 105B003B, 105B004, 105B005, 105B007A, 105B008, 105B010, 105B012A, 105B012B, 105B013, 105B014, 105B015, 105B016 i 105B022.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Središnje izborne povjerenstvo BiH je zaključkom broj: 05-1-07-5-1288/20 od 04.12.2020. godine, po službenoj dužnosti, pokrenula postupak protiv izborne administracije zbog osnovane sumnje da su povrijeđena pravila izbornog procesa i izborna prava na biračkim mjestima u osnovnoj izbirnoj jedinici Srebrenica, na dan 15.11.2020.godine, dan održavanja Lokalnih izbora 2020. godine.

II Isto tako, nalaz i mišljenje vještaka broj: 28-II/2020 godine od 11.12.2020. godine o fizikalno-grafološkom vještačenju potpisa na dokumentima u elektronskom obliku u izvadci iz Središnjeg biračkog popisa iz biračkih mesta u izbirnoj jedinici Srebrenica nesporno ukazuje da su na biračkim mjestima u osnovnoj izbirnoj jedinici Srebrenica učinjene nepravilnosti koje mogu utjecati na pravilno utvrđivanje izbornih rezultata u ovoj izbirnoj jedinici.

Vještak kriminalističke struke, podoblast vještačenje novca, dokumenata i rukopisa, je dostavio Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine mišljenje u kojem je naveo da je utvrđena manipulacija i/ili krivotvorene potpisne u izvatu iz Središnjeg biračkog popisa u osnovnoj izbirnoj jedinici Srebrenica:

- a) da je od 28 redovnih biračkih mesta na 26 redovnih biračkih mesta 105B000 za glasanje osobno, 1058B001, 105B002, 105B003A, 105B003B, 105B003C, 105B004, 105B005, 105B006, 105B007A, 105B007B, 105B008, 105B009, 105B010, 105B012A, 105B012B, 105B012C, 105B013, 105B014, 105B015, 105B016, 105B017, 105B018, 105B020, 105B021 i 105B022 i
- b) na dva biračka mesta 079A501 i 025A501 za glasanja birača u odsutnosti iz drugih osnovnih izbirnih jedinica za osnovnu izbirnu jedinicu Srebrenica uz obrazloženje da je krivotvorene vršeno u najvećem dijelu na način: ispisivanje potpisa na svoje ime u kolonama za osobe koje nisu pristupile na glasačko mjesto, a pismeni su po dostavljenoj bazi IDDEEA; ispisivanje potpisa na svoje ime u kolonama osoba koje nisu pristupile na glasačko mjesto, a nisu evidentirani u dostavljenoj bazi IDDEEA; ispisivanje potpisa od strane jednog skriptera na isto ime, a u više kolona; krivotvorene potpisne na ime osoba koje nisu pristupile na glasačko mjesto, a pismeni su po bazi IDDEEA, a koji zbog starosti nisu u mogućnosti ispisivati brze, sigurne i kontinuirane potpisne; krivotvorene potpisne od strane jednog skriptera na isto ime, a u više kolona ispisivanje potpisa ispisivanih kao iniciali od dva slova.

Odredbom članka 2.10 Izbornog zakona BiH propisano je da Središnje izbirno povjerenstvo BiH će poništiti izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ako ustanovi da je za vrijeme glasovanja ili prebrojavanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na rezultate izbora.

Sama činjenica da je prema nalazu vještaka izvršena manipulacija i/ili krivotvorene naprijed navedenog broja potpisa, pored drugih navedenih utvrđenih nepravilnosti, nesporno ukazuje da neregularnosti potpisa birača između 10% i 20% ukazuje da ostvareni izborni rezultat svih političkih subjekata koji su sudjelovali na Lokalnim izborima 2020. godine, koji moraju predstavljati rezultat slobodno izražene volje birača uz striktno poštivanje postupka glasovanja, kao i stvarnu volju birača u osnovnoj izbornoj jedinici Srebrenica, nije vjerodostojan.

Na temelju naprijed navedenog, a ocjenom svih činjenica pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Središnje izbirno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je utvrdilo da se postupak glasovanja na 28 biračkih mjesta za izbornu jedinicu Srebrenica nije odvijao sukladno odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini i da utvrđene nepravilnosti mogu utjecati na rezultate izbora za razinu načelnika Općine Srebrenica i Skupština općine Srebrenica.

Cijeneći utvrđene nepravilnosti, a u kontekstu izbornog sustava Bosne i Hercegovine, odnosno načina izračuna i dodjele mandata za bilo koju razinu vlasti a posebno za općinsku/gradsku razinu, bilo da je u pitanju razina načelnika/gradonačelnika i vijeća/skupštine, presudan je vrlo često samo jedan glas koji znači dobitak, odnosno gubitak mandata, što je na Lokalnim izborima 2020. godine potvrđeno na izborima za načelnika Općine Kupres RS, a posebno za izbor vijećnika/odbornika za vijeće/skupštinu grada, gdje je samo jedan glas vrlo često odlučivao o dodjeli odnosno o gubitku mandata.

S obzirom da je prema odredbi članka 5.22 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine prebrojavanje glasova birača koji su glasovali putem mobilnog tima i posebnog mobilnog tima, birača koji su glasovali putem pošte i glasove birača koji su glasovali nepotvrđenim glasačkim listićima završeno u Glavnem centru za prebrojavanje u Sarajevu i to shodno članku 5.28 Izbornog zakona BiH i članku 31. Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini, a nakon završenog procesa verifikacije glasačkih listića prema odredbama Pravilnika o organizaciji rada i utvrđivanju rezultata glasovanja u Glavnem centru za brojanje za Lokalne izbore 2020.godine ("Službeni glasnik BiH", broj 73/20), te cijeneći da Središnje izbirno povjerenstvo BiH na 2 redovna biračka mjesta nije uočilo takve nepravilnosti koje bi utjecale na rezultate izbora, Središnje izbirno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je sukladno članku 2.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i članku 78. Pravilnika o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini odlučilo da se ponište izbori na 26 redovnih biračkih mjesta u izbornoj jedinici Srebrenica i dva biračka mesta 079A501 i 025A501 za glasovanje birača u odsutnosti iz drugih osnovnih izbornih jedinica (Živinice i Gradačac) za osnovnu izbornu jedinicu Srebrenica, kako bi onemogućilo da se potvrde rezultati bazirani na nizu manipulacija, koje nesumnjivo utječu na izborni rezultat.

Shodno izloženom i činjenici da su na 28 biračkih mjesta u izbornoj jedinici Srebrenica utvrđene nepravilnosti u smislu odredbi Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i podzakonskih akata iz oblasti izbornog procesa, Središnje izbirno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je odlučilo kao u izreci ove odluke.

Pravna pouka: Protiv ove odluke dozvoljena je žalba Apelacijskom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana objave ove odluke na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine. Shodno pozitivnim zakonskim propisima, dan 23.01.2021. godine (subota) je radni dan u Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine i isti se računa u rokove za podnošenje žalbi.

Žalba se podnosi preko Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine i dostavlja se putem faks aparata na broj 033/251-329, elektronskom poštom na e-mail adresu zzov@izbori.ba ili direktno u sjedište Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, Ulica Danijela Ozme broj 7, Sarajevo do 16,00 sati.

Broj : 05-1-07-1-95/21

Sarajevo, 21.01.2021 godine

